

7/7706

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 2798
Konu :Yazılı Soru Önergesi

.../.../2012
28 Haziran 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) 04.06.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-7/7706-114237 sayılı yazı
b) 07.06.2012 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-1487/2581 sayılı yazı

İlgi (a)'da kayıtlı yazınız ile Başbakanlığa gönderilen ve İlgi (b)'de kayıtlı yazı ile Başbakanlıktan Bakanlığımıza gönderilen yazı ekinde yer alan Bursa Milletvekili İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/7706 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER :
1 - Görüş 7/7706 (2 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

Esas No

:7/7706

Bakanlar Kurulu kararıyla yüzde 10 olan NBS kotası üzerinde yüzde 35 artırıma gidilmiştir. Böylelikle NBS kotası yüzde 13,5'e çıkmıştır. Bakanlar Kurulu'nun, bu kararıyla tatlandırıcı piyasasını elinde bulunduran ABD'li Cargill firmasına önemli bir avantaj sağladığı belirtilmektedir.

Buna göre;

SORU 1) Bakanlar Kurulu, 2010-2011 pazarlama yılına ilişkin olarak yüzde 10 olan NBS kotası üzerinde yüzde 50 artırım yapmış, Danıştay ise geçtiğimiz günlerde bu kararda “kamu yararı görülmemiştir” diyerek yürütmesini durdurmuştu. Danıştay'ın bu kararının üzerinden kısa bir süre geçmeden Bakanlar Kurulu'nun 2011-2012 yılı için NBS kotasını yine yüzde 35 oranında artırmasının nedeni nedir?

SORU 2) AB ülkelerinde NBS kotası ortalama hangi seviyededir?

SORU 3) Çıkan bu karar Cargill'e özel bir karar mıdır?

CEVAP 1-2-3) Konuyla ilgili olarak T.C. Şeker Kurumu'ndan alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

4634 sayılı Şeker Kanunu, ülkemiz şeker talebinin yerli üretim ile karşılanmasını ve sektörde birçok alanda birbirine rakip durumda olan ürünlerin (pancar şekeri ve nişasta bazlı şeker) dengeli ve istikrarlı olarak üretilmelerine imkan verilmesini amaçlamaktadır.

NBS kotaları; Şeker Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan “Nişasta kökenli şekerler için belirlenecek toplam A kotası, ülke toplam A kotasının % 10'unu geçemez. Bakanlar Kurulu bu oranı, Kurumun görüşünü alarak %50'sine kadar artırmaya, %50'sine kadar eksiltmeye yetkilidir.” hükmü çerçevesinde Kurul tarafından belirlenmekte, belirlenen bu kota Şeker Kurulu'nun görüşü de alınmak suretiyle Bakanlar Kurulu tarafından artırılıp eksiltilebilmektedir.

Şeker Kurulu tarafından NBS kotalarının %35 artırılmasına dair görüşün oluşturulması aşamasında; Şeker Kanunun yurt içi, pancar şekeri ve nişasta bazlı şeker dahil, şeker talebinin yurt içi üretimle karşılanması temel amacının yanı sıra, Kanun gerekçelerinde yer alan, şeker üretiminde istikrarın sağlanması ve korunması, şirket ve ülke bazında üretim kaybının önlenmesi, piyasaya düzenli şeker arzı gibi hususlar ile üretim, satış, stok gibi piyasa gerçekleştirmeleri dikkate alınmıştır.

4634 sayılı Şeker Kanunu kapsamında 2002/2003 pazarlama yılında itibaren kota tahsis yapılmakta olup, hiçbir şirkete özel uygulama söz konusu değildir.

AB'de NBS'nin iki ana türü olan glukoz ve izoglukozdan sadece izoglukoza, içerdiği kuru madde miktarı temel alınarak kota tahsis edilmekte, ülkemizde ise glukoz ve izoglukoz dahil tüm NBS türlerine kuru madde bazında değil, ticari bazda ülke toplam kotasının %10'una kadar kota tahsis edilebilmekte, bu oran Bakanlar Kurulu Kararı ile %50 artırılıp, eksiltilebilmektedir. AB'de 4,5 milyon ton civarında glukoz kota kapsamı dışında üretilmekte, ülkemizde ise glukoz, NBS kotası kapsamında üretilmektedir.

Bazı AB ülkelerinde izoglukoz üretimi yapılmadığından, izoglukoz kotası tahsis edilmemekte, bir AB ülkesinde (Bulgaristan) ise, beyaz şeker için kota tahsis edilmemektedir. Bu nedenle AB ülkelerinde uygulanan tek bir izoglukoz kotası oranından söz edilememektedir. AB ülkelerinde izoglukoz kotasının, beyaz şeker ve izoglukoz kotası toplamı içindeki payı ülkeden ülkeye büyük değişkenlik göstermektedir. Halen, her iki şeker türünün (pancar şekeri ve izoglukoz) üretiminin yapıldığı ülkelerdeki izoglukoz kotasının, sakaroz ve izoglukoz kotaları toplamı içindeki payı, kuru madde bazında % 1,92 (Almanya) ile % 67,6 (Macaristan) arasında değişmektedir.

27 üyeli Avrupa Birliği'nde 2010/11 pazarlama yılında toplam izoglukoz kotası kuru madde bazında 690 Bin ton (ticari bazda yaklaşık 920 Bin ton), beyaz şeker kotası 13 Milyon 337 Bin tondur. Kuru madde bazında izoglukoz kotasının toplam şeker kotasına oranı %4,92'dir. Bu oran, ülkemizde ticari bazda kota uygulandığı dikkate alınarak ticari baza dönüştürüldüğünde yaklaşık % 6,5'a karşılık gelmektedir.